

Вісник

Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

**Серія: Філософія, філософія права,
політологія, соціологія**

Збірник наукових праць

Виходить щоквартально

Заснований у серпні 2009 р.

№ 1 (48) 2021

Харків
«Право»
2021

*Рекомендовано до друку та до поширення через мережу Інтернет вченою радою
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 7 від 29.01.2021 р.)*

Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. пр. / редкол.: О. Г. Данильян та ін. – Харків : Право, 2021. – № 1 (48). – 256 с.

Засновник – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого (НЮУ ім. Ярослава Мудрого)

Видавець – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого (НЮУ ім. Ярослава Мудрого)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

О.Г. Данильян – доктор філософських наук, професор (*голова редакційної колегії, НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна*);
М.П. Гребін – доктор філософських наук, професор (*заступник голови редакційної колегії, НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна*);
О.П. Дзьобань – доктор філософських наук, професор (*заступник голови редакційної колегії, НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна*);
Ю.Ю. Калиновський – доктор філософських наук, професор (*заступник голови редакційної колегії, НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна*);
Є.М. Мануйлов – доктор філософії, професор (*віцеповідальний секретар, НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна*); **члени редакцій за спеціальністю «Філософія»:** **О.С. Александрова** – доктор філософських наук, професор (Київський університет ім. Бориса Грінченка, Україна); **Арбелаз-Кампілло Дієго Феліпе** – доктор філософії, професор (Університет Амазонії, Колумбія); **Рохас-Багамон Магда Джулісса** – доктор філософії, доцент (Університет Сурколомбіана, Колумбія); **Бургос Алекс Веліз** – доктор філософії (Університет Лос-Лагос, Чилі); **Б.Б. Буяк** – доктор філософських наук, професор (Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка, Україна); **Венажидене Міліга** – доктор філософії, доцент (Університет Вітовта Великого, Литва); **Гряблікайте Політа** – доктор філософії, доцент (Університет Вітовта Великого, Литва); **В.І. Додінова** – доктор філософських наук, професор (Київський університет ім. Бориса Грінченка, Україна); **І.І. Коваленко** – кандидат філософських наук, доцент (НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна); **С.В. Куцупал** – доктор філософських наук, професор (НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна); **Мансілла-Сепульведа Хуан Гільєрмо** – доктор філософії та літератури (Католицький університет Темуко, Чилі); **Мелкевік Бьярн** – доктор права, професор (Університет Лавалля, Канада); **О.С. Поліщук** – доктор філософських наук, професор (Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, Україна); **Сагієр Едуардо Р.** – доктор філософії (незалежний дослідник, Аргентина); **Тамулісе Вилма** – доктор філософії, доцент (Вільнюський технічний університет ім. Гедімінаса, Литва); **О.М. Юркевич** – доктор філософських наук, професор (НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна); **члени редакцій за спеціальністю «Політологія»:** **Джордан Ганс-Морзе** – доктор наук у галузі політології, доцент (Університет Нортвестерн, США); **Аркадіш Жуківський** – габлітований доктор у галузі політології (Інститут політичних наук, Вармінсько-Мазурський університет, Польща); **В.В. Кривошеїн** – доктор політичних наук, професор (Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, Україна); **Г.М. Куц** – доктор політичних наук, професор (Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, Україна); **Ягіл Леві** – доктор наук у галузі політології, професор (Відкритий університет, Ізраїль); **Джейсон Ройс Ліндсі** – доктор наук у галузі політології, професор (Державний університет Сант Клауда, США); **Людянин Люстін** – доктор наук у галузі політології (Астонський університет, Велика Британія); **І.В. Мацішина** – кандидат політичних наук, доцент (Донецький національний університет ім. Василя Стуса, Україна); **Т.Л. Нагорняк** – доктор політичних наук, професор (Донецький національний університет ім. Василя Стуса, Україна); **Ніколай Петро** – доктор наук у галузі політології, професор (Род-Айлендський університет, США); **І.О. Поліщук** – доктор політичних наук, професор (НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна); **С.Ю. Римаренко** – доктор політичних наук, професор (Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України); **О.І. Романюк** – доктор політичних наук, професор (Харківська державна академія культури, Україна); **В.Ф. Смоляніюк** – доктор політичних наук, професор (Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана», Україна); **Окстай Таурісівер** – доктор наук у галузі політології, професор (Близькосхідний технічний університет, Туреччина); **О.В. Шевчук** – доктор політичних наук, професор (Чорноморський національний університет ім. Петра Могили, Україна); **члени редакцій за спеціальністю «Соціологія»:** **Е.А. Афонін** – доктор соціологічних наук, професор (Національна академія державного управління при Президенті України, Україна); **Л.М. Герасіна** – доктор соціологічних наук, професор (НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна); **Ентоні Гарі Дворкін** – доктор наук у галузі соціології, професор (Університет Х'юстона, США); **Г.П. Клімова** – доктор філософських наук, професор (Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, Україна); **Маріанна Ключко** – доктор наук у галузі соціології, професор (Державний університет Огайо, США); **Н.М. Лисичя** – доктор соціологічних наук, професор (Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця, Україна); **Мішель Маффесолі** – габлітований доктор у галузі соціології, професор (Університет Сорбонна, Франція); **Владимир Меньшиков** – доктор соціологічних наук, професор (Даугавпільський університет, Латвія); **К.Г. Михайлова** – доктор соціологічних наук, професор (Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія», Україна); **В.Л. Погрібна** – доктор соціологічних наук, професор (НЮУ ім. Ярослава Мудрого, Україна); **В.І. Подшивалкіна** – доктор соціологічних наук, професор (Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, Україна); **О.А. Філіпова** – кандидат соціологічних наук, доцент (Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, Україна); **Хабібул Хак Хондкер** – доктор наук у галузі соціології, професор (Університет Засда, ОАЕ)

Відповідальний за вихід Є. М. Мануйлов

Збірник наукових праць «Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія зареєстрований як наукове фахове видання, категорія «Б»
(наказ Міністерства освіти і науки України від 02.07.2020 р. № 886)

Збірник наукових праць зареєстровано та проіндексовано у Google Scholar і таких міжнародних наукометричних баз: Index Copernicus International (Польща), Academic Research Index (Японія), Information Matrix for the Analysis of Journals (Іспанія), EBSCO Publisher (США), WorldCat (США), Scientific Indexing Services (США), Science Impact Factor (Австралія), International Innovative Journal Impact Factor (Індія), Cosmos Impact Factor (Німеччина), Bielefeld Academic Search Engine (Німеччина), а також баз даних «Наука періодика України» та «Бібліометрика української науки» Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Адреса редакційної колегії: 61024, Харків, вул. Пушкінська, 77, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого.
Тел.: 704-92-38, 704-92-84; e-mail: kafedra_filosofy@ukr.net, kafedrasoc@ukr.net; Website: http://fil.nlu.edu.ua

*Рекомендовано к печати и к распространению через сеть Интернет ученым советом
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого
(протокол № 7 от 29.01.2021 г.)*

Вестник Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого. Серия: Философия, философия права, политология, социология : сб. науч. тр. / редкол.: О. Г. Данильян и др. – Харьков : Право, 2021. – № 1 (48). – 256 с.

Основатель – Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого (НЮУ им. Ярослава Мудрого)
Издатель – Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого (НЮУ им. Ярослава Мудрого)

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

О. Г. Данильян – доктор философских наук, профессор (*председатель редакционной коллегии, НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина*); **М. П. Требин** – доктор философских наук, профессор (*заместитель председателя редакционной коллегии, НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина*); **А. П. Дзєбань** – доктор философских наук, профессор (*заместитель председателя редакционной коллегии, НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина*); **Ю. Ю. Калиновский** – доктор философских наук, профессор (*заместитель председателя редакционной коллегии, НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина*); **Е. Н. Мануйлов** – доктор философии, профессор (*ответственный секретарь, НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина*); **члены редколлегии по специальности «Философия»:** **Е. С. Александрова** – доктор философских наук, профессор (Тернопольский национальный педагогический университет им. Бориса Гринченко, Украина); **Арбелас-Кампильо Диего Фелипе** – доктор философии, профессор (Университет Амазонии, Колумбия); **Рохас-Бахамон Магда Джулиса** – доктор философии, доцент (Университет Сурколомбиана, Колумбия); **Бургос Алекс Велиз** – доктор философии (Университет Лос-Лагос, Чили); **Б. Б. Буяк** – доктор философских наук, профессор (Тернопольский национальный педагогический университет им. Владимира Гнатюка, Украина); **Венажиндене Милита** – доктор философии, доцент (Университет Витовта Великого, Литва); **Грябликайте Йолита** – доктор философии, доцент (Университет Витовта Великого, Литва); **В. И. Додонова** – доктор философских наук, профессор (Киевский университет им. Бориса Гринченко, Украина); **И. И. Коваленко** – кандидат философских наук, доцент (НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина); **С. В. Куценал** – доктор философских наук, профессор (НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина); **Мансила-Сепульведа Хуан Гильермо** – доктор философии и литературы (Католический университет Темуко, Чили); **Мелкевич Бьяри** – доктор права, профессор (Университет Лавалья, Канада); **А. С. Полищук** – доктор философских наук, профессор (Хмельницкая гуманитарно-педагогическая академия, Украина); **Сагнер Эдуардо Р.** – доктор философии (независимый исследователь, Аргентина); **Тамулине Вилма** – доктор философии, доцент (Вильнюсский технический университет Гедиминаса, Литва); **Е. Н. Юркевич** – доктор философских наук, профессор (НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина); **члены редколлегии по специальности «Политология»:** **Джордан Ганс-Морзе** – доктор наук в области политологии, доцент (Университет Нортвестерн, США); **Аркадиуш Жуковский** – habilitированный доктор в области политологии (Институт политических наук, Варминско-Мазурский университет, Польша); **В. В. Кривошеин** – доктор политических наук, профессор (Днепропетровский национальный университет им. Олеся Гончара, Украина); **Г. М. Куц** – доктор политических наук, профессор (Харьковский национальный педагогический университет им. Г. С. Сковороды, Украина); **Ягил Леви** – доктор наук в области политологии, профессор (Открытый университет, Израиль); **Джейсон Ройс Линдси** – доктор наук в области политологии, профессор (Государственный университет Сент-Клауда); **Люциан Люстин** – доктор наук в области политологии (Астонский университет, Великобритания); **И. В. Машишина** – кандидат политических наук, доцент (Донецкий национальный университет им. Василя Стуса, Украина); **Т. Л. Нагорняк** – доктор политических наук, профессор (Донецкий национальный университет им. Василя Стуса, Украина); **Николай Петро** – доктор наук в области политологии, профессор (Род-Айлендский университет, США); **И. А. Полищук** – доктор политических наук, профессор (НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина); **С. Ю. Рымаренко** – доктор политических наук, профессор (Институт политических и этнонациональных исследований им. И. Ф. Кураса НАН Украины); **А. И. Романюк** – доктор политических наук, профессор (Харьковская государственная академия культуры, Украина); **В. Ф. Смолянюк** – доктор политических наук, профессор (Государственное высшее учебное заведение «Киевский национальный экономический университет им. Вадима Гетьмана», Украина); **Октай Таприсвер** – доктор наук в области политологии, профессор (Ближневосточный технический университет, Турция); **А. В. Шевчук** – доктор политических наук, профессор (Черноморский национальный университет им. Петра Могилы, Украина); **члены редколлегии по специальности «Социология»:** **Э. А. Афонни** – доктор социологических наук, профессор (Национальная академия государственного управления при Президенте Украины, Украина); **Л. Н. Герасина** – доктор социологических наук, профессор (НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина); **Энтони Гарри Дворкин** – доктор наук в области социологии, профессор социологии (Университет Хьюстона, США); **Г. П. Климова** – доктор философских наук, профессор (НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина); **Марианна Ключко** – доктор наук в области социологии, профессор (Государственный университет Огайо, США); **Н. М. Лисица** – доктор социологических наук, профессор (Харьковский национальный экономический университет, Украина); **Мишель Маффесоли** – habilitированный доктор в области социологии, профессор (Университет Сорбонна, Франция); **Владимир Меньшиков** – доктор социологических наук, профессор (Даугавпилсский университет, Латвия); **К. Г. Михайлева** – доктор социологических наук, профессор (Харьковский гуманитарный университет «Народная украинская академия», Украина); **В. Л. Погребная** – доктор социологических наук, профессор (НЮУ им. Ярослава Мудрого, Украина); **В. И. Подшивалкина** – доктор социологических наук, профессор (Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова, Украина); **А. А. Филиппова** – кандидат социологических наук, доцент (Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина, Украина); **Хабибул Хак Хондкер** – доктор наук в области социологии, профессор (Университет Заеда, ОАЭ)

Ответственный за выпуск Е. Н. Мануйлов

Сборник научных трудов «Вестник Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого». Серия: Философия, философия права, политология, социология зарегистрирован как научное специализированное издание, категория «Б» (приказ Министерства образования и науки Украины от 02.07.2020 № 886).

Сборник научных трудов зарегистрирован и проиндексирован в Google Scholar и таких международных наукометрических базах: Index Copernicus International (Польша), Academic Research Index (Япония), Information Matrix for the Analysis of Journals (Испания), EBSCO Publisher (США), WorldCat (США), Scientific Indexing Services (США), Science Impact Factor (Австралия), International Innovative Journal Impact Factor (Индия), Cosmos Impact Factor (Германия), Bielefeld Academic Search Engine (Германия), а также базы данных «Научная периодика Украины» и «Библиометрика украинской науки» Национальной библиотеки Украины имени В. И. Вернадского.

Адрес редакционной коллегии: 61024, Харьков, ул. Пушкинская, 77, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого. Тел.: 704-92-38, 704-92-84; e-mail: kafedra_filosofy@ukr.net; kafedrasoc@ukr.net; Website: http://fil.nlu.edu.ua

The issue is recommended for publication and for distribution via the Internet by the Academic Council of Yaroslav Mudryi National Law University (the protocol No. 7 of 29.01.2021)

The Bulletin of Yaroslav Mudryi National Law University. Series: Philosophy, philosophy of law, political science, sociology : The collection / Editorial board: O. Danilyan, et al. – Kharkiv : Pravo, 2021. – Issue No. 1 (48). – 256 p.

Founder – Yaroslav Mudryi National Law University (YMNLU)

Publisher – Yaroslav Mudryi National Law University (YMNLU)

EDITORIAL BOARD:

Oleg Danilyan – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (*Editor-in-Chief*, YMNLU); **Mykhailo Trebin** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (*Deputy Editor-in-Chief*, YMNLU); **Olexander Dzoban** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (*Deputy Editor-in-Chief*, YMNLU); **Yuriy Kalinovsky** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (*Deputy Editor-in-Chief*, YMNLU); **Eugen Manuylov** – Doctor of Philosophy, Prof. (*Managing Editor*, YMNLU); **Editorial Board members majoring in philosophy**: **Olena Aleksandrova** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (Borys Hrinchenko University of Kyiv, Ukraine); **Diego Felipe Arbeláez-Campillo** – Doctor of Philosophy, Prof. (University of the Amazon, Colombia); **Magda Julissa Rojas-Bahamón** – Doctor of Philosophy, Associate Prof. (Surcolombian University, Colombia); **Alex Véliz Burgos** – Doctor of Philosophy (University of Los Lagos, Chile); **Bogdan Buyak** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University, Ukraine); **Milita Vienožindienė** – Doctor of Philosophy, Associate Prof. (Vytautas the Great University, Lithuania); **Jolita Greblikaite** – Doctor of Philosophy, Associate Prof. (Vytautas the Great University, Lithuania); **Vira Dodonova** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (Borys Hrinchenko University of Kyiv, Ukraine); **Inna Kovalenko** – Ph.D. in Philosophy, Associate Prof. (YMNLU); **Svitlana Kutsepal** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (YMNLU); **Juan Guillermo Mansilla-Sepulveda** – Doctor of Philosophy and Literature (Temuco Catholic University, Chile); **Bjarne Melkevik** – Doctor of Law, Prof. (Laval University, Canada); **Olexander Polishchuk** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (Khmelnitsky Humanitarian and Pedagogical Academy, Ukraine); **Eduardo R. Saguier** – Doctor of Philosophy (CONICET, Argentina); **Vilma Tamulienė** – Doctor of Philosophy, Associate Prof. (Gediminas Vilnius Technical University, Lithuania); **Olena Yurkevych** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (YMNLU); **Editorial Board members majoring in political science**: **Jordan Gans-Morse** – Ph.D. in Political Science, Associate Prof. (Northwestern University, USA); **Arkadiusz Żukowski** – Dr. Habil. (Political Science), Full Professor (University of Warmia and Mazury, Poland); **Vitalii Kryvoshein** – Doctor of Political Sciences, Prof. (Oles Honchar Dnipro National University, Ukraine); **Halyna Kuts** – Doctor of Political Sciences, Prof. (H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Ukraine); **Yagil Levy** – Ph.D. in Political Science, Full Prof. (Open University of Israel, Israel); **Jason Royce Lindsey** – Ph.D. in Political Science, Prof. (St. Cloud State University, USA); **Lucian Leustean** – Ph.D. in Political Science (Aston University, United Kingdom); **Iryna Matsyshyna** – Ph.D. in Political Sciences, Associate Prof. (Vasyl' Stus Donetsk National University, Ukraine); **Tetiana Nahorniak** – Doctor of Political Sciences, Prof. (Vasyl' Stus Donetsk National University, Ukraine); **Nicolai N. Petro** – Ph.D. in Political Science, Prof. (University of Rhode Island, USA); **Ihor Polishchuk** – Doctor of Political Sciences, Prof. (YMNLU, Ukraine); **Serhii Rymarenko** – Doctor of Political Sciences, Prof. (I. F. Kuras Institute of Political and Ethnic Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine); **Oleksandr Romaniuk** – Doctor of Political Sciences, Prof. (Kharkiv State Academy of Culture, Ukraine); **Volodymyr Smolianiuk** – Doctor of Political Sciences, Prof. (Vadym Hetman Kyiv National Economic University, Ukraine); **Oktay F. Tanrisever** – Ph.D. in Political Science, Prof. (Middle East Technical University, Turkey); **Oleksandr Shevchuk** – Doctor of Political Sciences, Prof. (Petro Mohyla Black Sea State University, Ukraine); **Editorial Board members majoring in sociology**: **Eduard Afonin** – Doctor of Sociological Sciences, Prof. (National academy for public administration under the president of Ukraine); **Liudmyla Herasina** – Doctor of Sociological Sciences, Prof. (YMNLU, Ukraine); **Anthony Gary Dworkin** – Ph.D. in Sociology, Prof. (University of Houston, USA); **Halyna Klimova** – Doctor of Philosophical Sciences, Prof. (YMNLU, Ukraine); **Marianna Klochko** – Ph.D. in Sociology, Prof. (Ohio State University, USA); **Nadiia Lysytsia** – Doctor of Sociological Sciences, Prof. (Semen Kuznets Kharkiv National University, Ukraine); **Maffesoli Michel** – Dr. Habil. (Sociological Sciences), Prof. (Sorbonne, France); **Vladimirs Mensikovs** – Doctor of Sociological Sciences, Prof. (Daugavpils University, Latvia); **Kateryna Mykhailova** – Doctor of Sociological Sciences, Prof. (Kharkiv University of Humanities «People's Ukrainian Academy», Ukraine); **Viktoriiia Pohribna** – Doctor of Sociological Sciences, Prof. (YMNLU, Ukraine); **Valentyna Podshyvalkina** – Doctor of Sociological Sciences, Prof. (Odessa I. I. Mechnikov National University, Ukraine); **Olha Filippova** – Ph.D. in Sociological Sciences, Associate Prof. (V. N. Karazin Kharkiv National University, Ukraine); **Habibul Haque Khondker** – Ph.D. in Sociology, Prof. (Zayed University, Abu Dhabi, UAE)

Managing Editor – Eugene Manuylov

Collection of scientific works «The Bulletin of Yaroslav Mudryi National Law University». Series: Philosophy, philosophy of law, political science, sociology, registered as a scientific professional publication, category "B" (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine of the 02.07.2020 № 886).

The collection of scientific papers registered and indexed in Google Scholar, the international scientometric databases: Index Copernicus International (Poland), Academic Research Index (Japan), Information Matrix for the Analysis of Journals (Spain), EBSCO Publisher (USA), WorldCat (USA), Scientific Indexing Services (USA), Science Impact Factor (Australia), International Innovative Journal Impact Factor (India), Cosmos Impact Factor (Germany), Bielefeld Academic Search Engine (Germany) as well as databases «Scientific Periodicals Ukraine» and «Bibliometryka Ukrainian science» of V. I. Vernadsky National library of Ukraine et al.

Address of the editorial board: Yaroslav Mudryi National Law University, 77, Pushkinskaya St., Kharkiv, 61024. Tel.: (057) 704-92-38, (057) 704-92-84; e-mail: kafedra_filosofy@ukr.net, kafedrasoc@ukr.net; Website: <http://fil.nlu.edu.ua>